

De meervoudig gekwetste mens

Uitdagingen voor een passende
verantwoordelijkheidsopname

Armoede, uitsluiting, kwetsing

Feiten

- Life-events
- Precaire levensomstandigheden
- Relationale breuken

Structuren

- Uitsluitingsmechanismen
- Rechtenmiskenning
- Onevenwicht aanbodcontrole

Psychologie

- wantrouwen
- Verinnerlijkte onmacht
- Externe attributie

Interacties

- Gestoorde communicatie
- Macht-onmacht-tegenmacht
- Misverstanden

Ethische relationele

- Destructief gerechtigde aanspraak
- verbindingsproblematiek

Meervoudig gekwetst

- *Gekwetst is iemand bij wie de betrouwbaarheid van existentiële en betekenisvolle relaties fundamenteel is geschaad.*
- *Hiermee wordt het basaal vertrouwen in zichzelf en de omgevende wereld aangetast.*
- *Meervoudig duidt op de aanhoudende en wederkerige effecten op de verbindingen met zichzelf, de ander, de samenleving en de tijd'.*

Meervoudig gekwetst

Maatschappelijk kwetsbaar

- Beperkt inzicht in het dominante maatschappelijke leefpatroon
- Verminderde toegang tot hulp- en dienstverlening
- Ongelijke balans 'aanbod- controle'
- Gemis aan taal en vaardigheden om zich te verhouden op rechten&plichten
- Gemis aan inzichten in de codes van succesvol maatschappelijk verkeer
- Stigmatiseringsrisico's tengevolge uiterlijk, taal of omgevingsfactoren
- Beperkt kapitaal en materiële bronnen
- Dominant negatieve ervaringen met maatschappelijke instituties
- Dominant negatief oordeel vanuit gezagsinstanties
- Éénzijdig, dwingend of ongebruikelijk hanteren van rechten en mogelijkheden

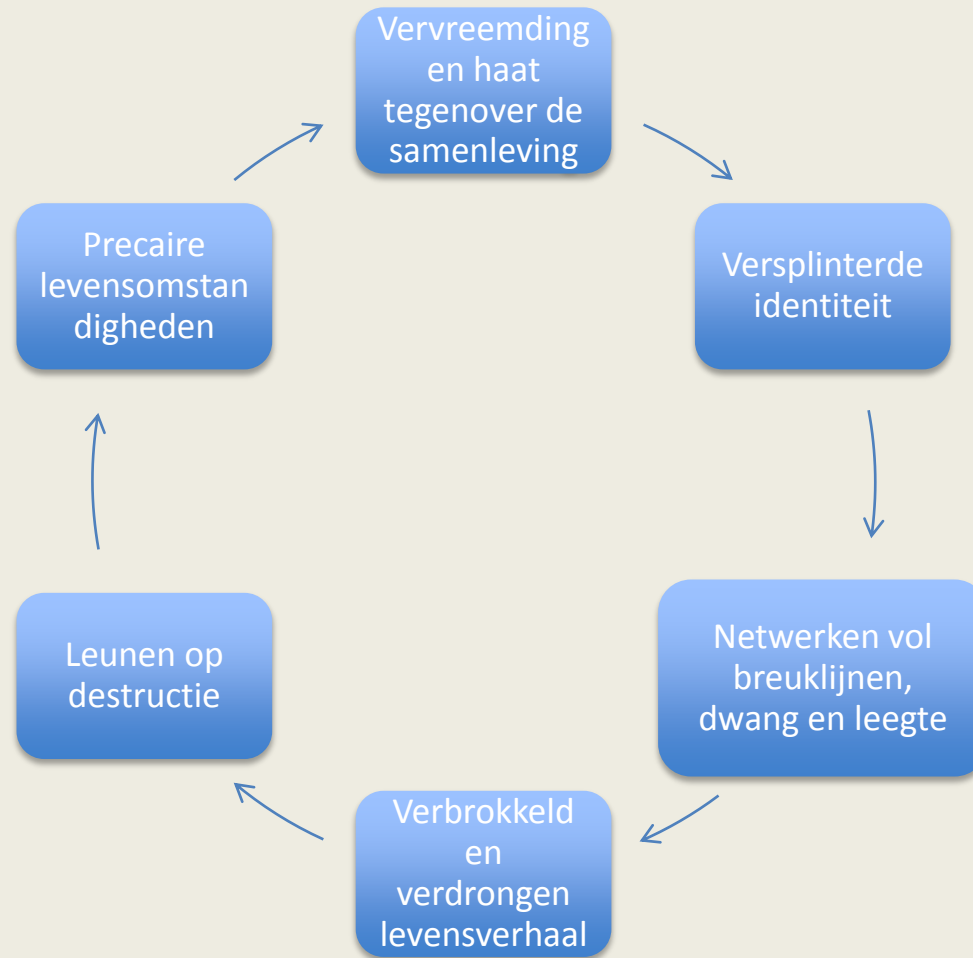
Relationeel kwetsbaar

- Beperkt, éézijdig of dwingend netwerk
- Onveilige gehechtheid die zich presenteert in strijdige, verstikkende, wisselende of verkilde relatiepatronen
- Gemis aan gedragenheid en positieve ervaringen om zichzelf binnen te kunnen brengen in relatie en passend te valideren
- Dominante reflex van copingstijlen en overlevingsmechanismen bij complexe contactname
- Beperkte taal en expressiemogelijkheden om zichzelf uitdrukking te geven
- Angst om terug gekwetst te worden

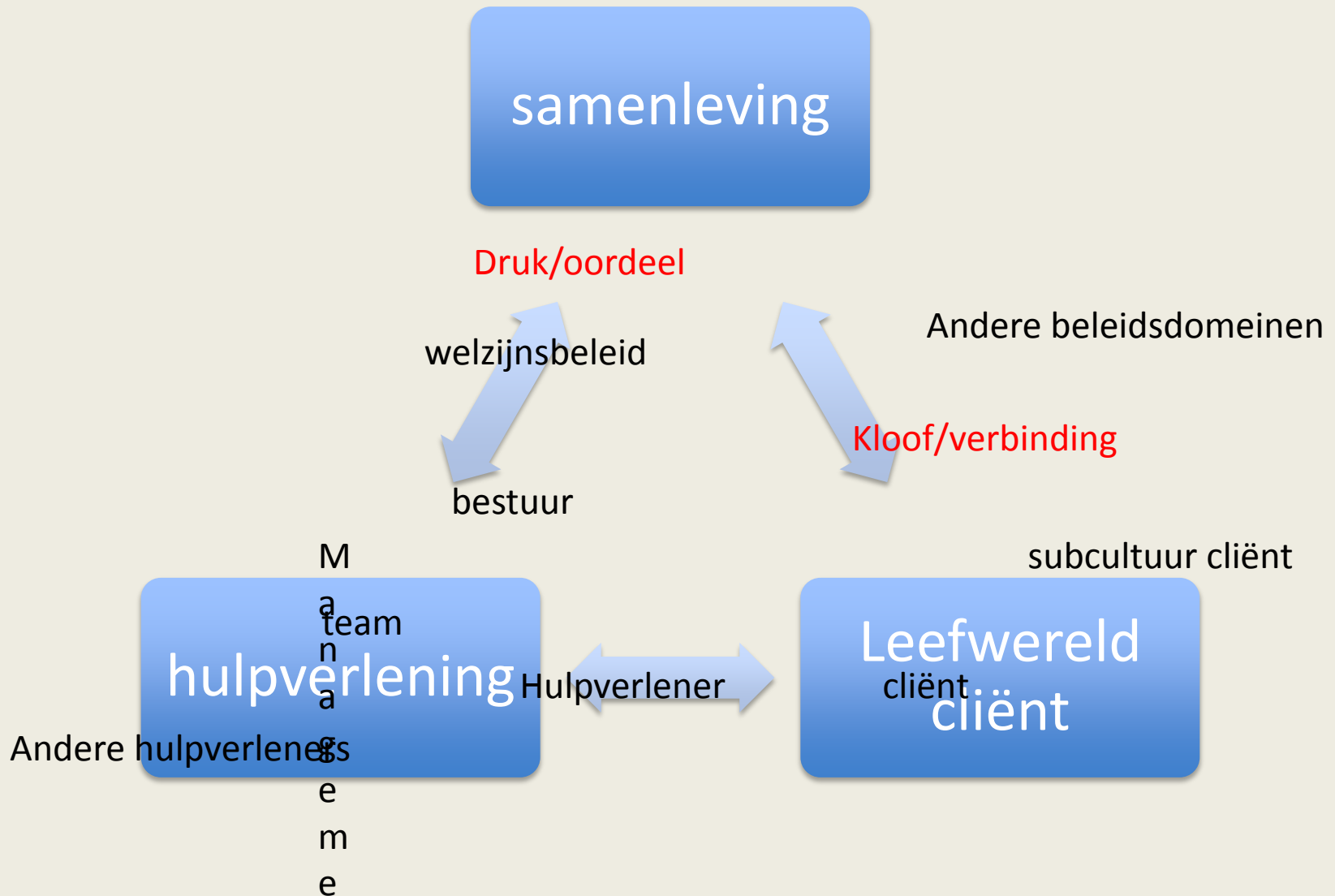
Persoonlijk kwetsbaar

- Lage of onzekere zelfwaardering
- Kwetsbaarheid voor ontwikkeling van psychopathologie
- Beperking in mentale, cognitieve of emotionele intelligentie
- Drager van traumatische ervaringen of ervaringen van mishandeling, uitbuiting of verwaarlozing
- Fysieke beperkingen of handicaps
- Onveilige gehechtheid

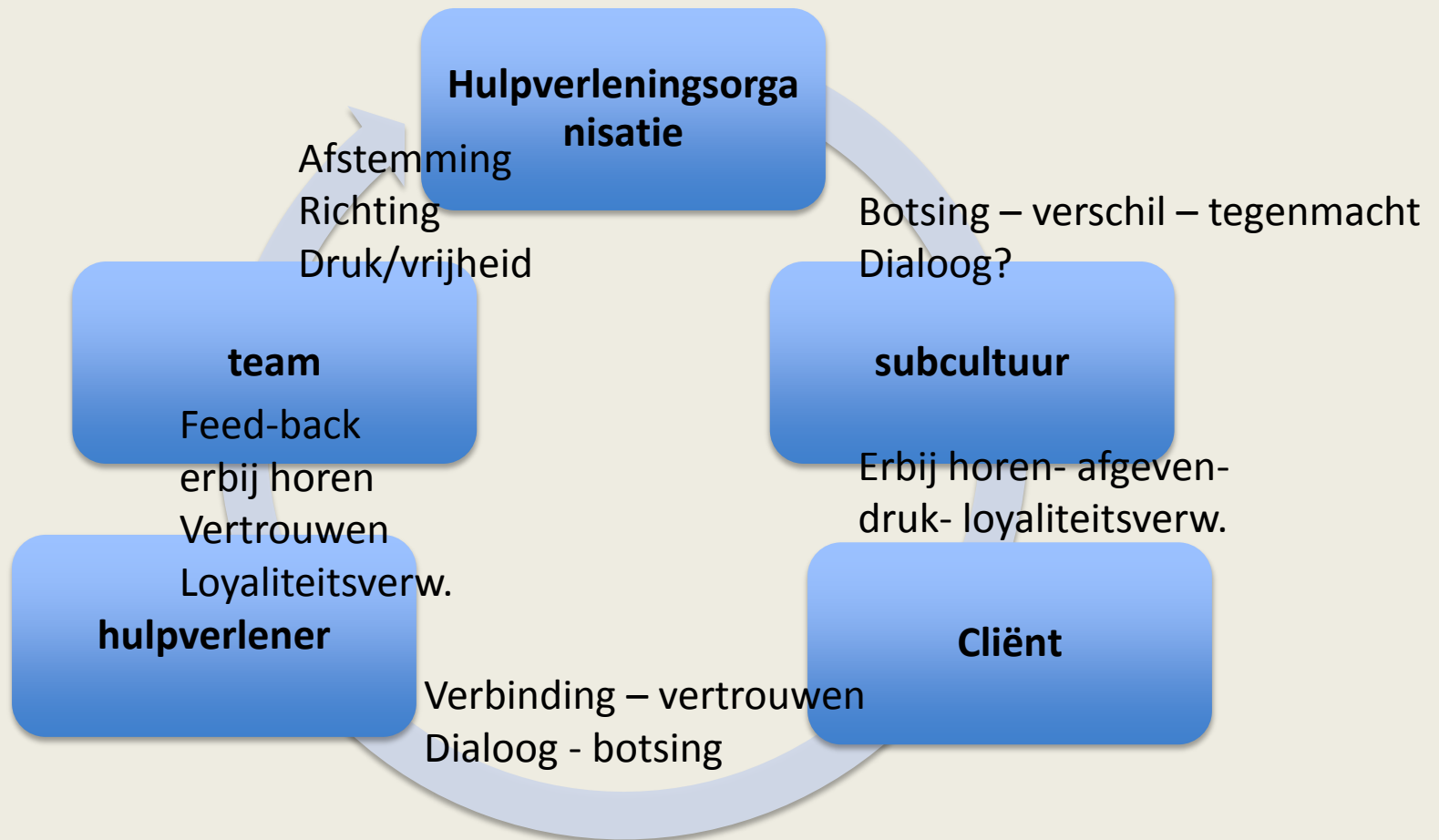
verbindingproblematiek

Complexe leefwereldbotsing

De kwetsbaarheid van de hulpverlener in een complex spanningsveld

Ethiek-regels en wetten en methodiek

Ethische richting gevers

- Lijden verminderen
- Greep op het leven vergroten
- Menselijke waardigheid beogen
- Sociale rechtvaardigheid beogen
- Sociale grondrechten bekomen
- Samenlevingsverbinding herstellen of bekomen
- Haalbare verantwoordelijkheid
- Gedeelde verantwoordelijkheid
- Meerzijdige partijdigheid beogen
- Oog houden op de belangen van de derde
- Autonomie in verbinding

Methodische invalshoeken

- Besef van eigen bril – leefwereldverschil besef
- Invoegende en verbindende basishouding
- Passende rol- en mandaat opname
- Creatieve communicatie en waar mogelijk dialoog
- Krachtgericht kijken en interveniëren
- Gericht maar open proces en invoegen in en verbinden met timing cliënt - omgeving -drukzetting
- Botsingen en fricties als kansen hanteren
- Vanuit de positie afstemming – samenwerken en meerzijdige partijdigheid beogen
- Wederkerigheid en relationele gelijkwaardigheid

Uitdagingen voor organisatie en management

- Zet de sterkste krachten op de barricade
- Werk naar een lerende en waarderende organisatie
- Continue op zoek naar een verbrede verantwoordelijkheid bij dragen en herstelprocessen van meervoudig gekwetsten
- Geef ruimte voor experiment en try/error
- Werken aan relationele gelijkwaardigheid met collega's en cliënten
- Waardering van inzet en gedrevenheid
- Ruimte voor open; kritische en constructieve feed-back

Uitdagingen voor organisatie en management

- Ruimte voor persoonlijk leerpad van de hulpverlener met de nodige ondersteuning
- Verwachting van verbinding en invoeging in het geheel van de organisatie
- Verbreden van maatschappelijk draagvlak om meervoudig gekwetsten een plaats te geven
- Methodische kaders via vorming en supervisie levendig maken die helpen richting geven aan creatieve groeiprocessen
- Ruimte voor relationele dynamiek, maar ook afbakening in het vermijden nieuwe kwetsuren en roulerende rekeningen
- Goed uitgewerkte instrumentele kaders die tijds- en mentale ruimte geven aan creatief hulpverlenend werken
- Werken aan gedeelde visie met verschillende diensten, in de ruimte van verscheidenheid
- Mentaliseren van andere dienstverleners rond de gelaagdheid van zorgnoden en de complexiteit van een passende verantwoordelijkheidsopname
- Attenderen op de blinde vlekken van beleidsboekhouders en stakeholders